

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 10 februari 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om beredande åt ordförande i ecklesiastik boställsnämnd av rätt till ersättning för postporto och skrivmaterial.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 7, vilken behandlats av första lagutskottet, har herr *Pettersson* i Hällbacken hemställt, att i ecklesiastika arrendeförordningens 37 § måtte intagas den bestämmelsen, att ecklesiastik boställsnämnd skall äga rätt till ersättning för postporto och skrivmaterial, samt att vederbörande utskott måtte utforma lagtexten.

Till stöd för sin hemställan har motionären anfört, att vid ändringen år 1925 av ecklesiastik boställsordning den 9 december 1910 av förbiseende syntes hava bortglömts exempelvis ersättning till boställsnämnds ordförande för postporton och skrivmaterial samt att, då bemälda ordförande icke åtnjöte tjänstebrevs rätt, det vore av behovet påkallat, att ändring härutinnan vidtoges.

Genom lagen den 21 november 1925 om ändring i vissa delar av ecklesiastik boställsordning inrättades den s. k. boställsnämnden, bestående av ordförande och två ledamöter. Boställsnämnd skall i allmänhet finnas, en för varje tingslag på landet jämte de städer, som ligga därinom, samt en för Stockholms stad. Nämnden har bland annat att förrätta arrendeuppskattning, att yttra sig i vissa frågor beträffande arrendeförhållandet samt att förrätta ekonomisk besiktning å prästgårdar och löneboställen ävensom av- och tillträdessyn å löneboställen.

Det förslag till förenämnda lag, som Kungl. Maj:t genom proposition nr 222 framlade för 1925 års riksdag, förutsatte, att särskilt fast arvode skulle utgå till ordförande i boställsnämnd, och propositionen innefattade jämväl ett förslag till lag om ändrad lydelse av 6 § lagen om kyrkofond, från vilken fond arvodet skulle utgå. Enligt propositionen intog dock boställsnämnds ordförande en i viss mån annan ställning än enligt den sedermera antagna lagen, bland annat därutinnan, att länsindelningen var grundläggande för ordförandenas verksamhetsområden. Angående arvodets storlek hade 1919 års ecklesiastika arrendesakkunniga, vilkas betänkande legat till grund för propositionen, uttalat, att arvodet syntes böra beräknas så, att nämndsordföranden skulle hava att själv bestrida sina utgifter för expenser. Emellertid biföll riksdagen

*Ecklesiastik
boställs-
nämnd.*

*Arvode åt
ordförande
i boställs-
nämnd.*

icke propositionen, såvitt densamma avsåg arvode åt ordföranden, utan anförde, att något fast arvode till denne ej syntes vara påkallat. Dylikt arvode utgår följaktligen ej heller. Dock stadgas i 37 § ecklesiastik arrendeförordning den 21 november 1925, att ordförande i boställsnämnd för uppsättning och expediering av yttrande och förslag rörande boställes utarrendering äger, när för uppsättningen kräves arbete utöver resdag, tillgodoräkna sig ett belopp, motsvarande traktamentsersättning för en dag. Därjämte må länsstyrelsen enligt stadgande i samma paragraf tillerkänna ordföranden sex kronor för dag för uppdrag, som icke föranleder resa.

*Ersättning
åt ordförande i boställsnämnd för utgifter.*

Enligt såväl boställsordningen som arrendeförordningen skall ersättning lämnas för de kostnader, vilka uppstå vid förvaltningen av boställena. Sålunda meddelas i 55 § boställsordningen vissa bestämmelser angående vem som har att betala kostnaderna för ekonomiska besiktningar och syner å boställen. Kostnaden för ekonomisk besiktning skall gäldas för prästgård av pastoratet och för löneboställe av arrendatorn och kostnaden för av- och tillträdessyn å löneboställe av avträdare och tillträdare till hälften vardera. Arrendeförordningen föreskriver i 37 §, att kostnader, som föranledas av vissa åtgärder för boställes utarrendering eller skötsel, i främsta rummet arrendeuppsättning, skola av länsstyrelsen förskjutas av allmänna medel samt sedermera ersättas av från bostället inflytande arrendemedel. Kostnader, som uppstå till följd av framställning från arrendator t. ex. om nedsättning av arrende, bortförande av stråfoder, verkställande av nyodling m. m., skola enligt stadgande i samma paragraf gäldas av denne. Till nu berörda kostnader lära i allmänhet hänföras de utgifter för postporto och skrivmaterial, som tillskyndas nämndsordförandena i ärenden av angivet slag, exempelvis för kallelser, upprättande av besiktning- och syneinstrument, besvarande av remisser m. m.

Framställning till Kungl. Maj:t i ämnet.

Enligt vad utskottet inhämtat, är den i motionen väckta frågan i ett vidare sammanhang föremål för Kungl. Maj:ts prövning. I en den 14 december 1926 dagtecknad skrivelse har nämligen länsstyrelsen i Östergötlands län hos Kungl. Maj:t gjort en framställning i ämnet. Länsstyrelsen meddelar däri, att sedan länsstyrelsen från vissa ordförande i boställsnämnderna mottagit räkningar för uppsättning och expediering till vederbörande av vid ekonomiska besiktningar förda protokoll, länsstyrelsen funnit sig icke lagligen kunna gälda ifrågavarande kostnader. Under återopande härav har länsstyrelsen hemställt om bemyndigande att få tillerkänna ordförande ersättning för sådana kostnader på enahanda sätt, som i 37 § ecklesiastik arrendeförordning stadgas rörande expeditionersättning beträffande arrendeförslag. Länsstyrelsen har därjämte ingått å frågan om ersättning åt ordförande i boställsnämnd för upprättande av originalinstrument över ekonomiska besiktningar och syner samt för fullgörandet i övrigt av det honom meddelade uppdraget. Över länsstyrelsens framställning har kammarkollegium anbefallts att avgiva utlåtande, och collegium har i sin ordning remitterat ärendet till överståthållarämbetet, länsstyrelserna, domkapiteln och Stockholms stads konsistorium. Yttranden hava inkommit från åtskilliga av de nämnda myndigheterna ävensom från några boställs-

nämndsordförande. Flera länsstyrelser hava hemställt om införande av tjänstebrevsrätt för ordförandena, och en länsstyrelse har föreslagit, att ordförandena måtte av allmänna medel tillerkännas skäligt bidrag till kostnader för skrivmaterial och andra av uppdraget föranledda expenser.

Såsom framgår av motionen, avser densamma införande i ecklesiastik arrendeförordning av stadgande om ersättning åt boställsnämnd, närmast dess ordförande, för postporto och skrivmaterial. Då denna förordning utfärdats av Kungl. Maj:t utan riksdagens medverkan och, enligt ovan lämnade redogörelse, Kungl. Maj:ts uppmärksamhet redan i annan ordning påkallats rörande hithörande förhållanden, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 10 februari 1927.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Akerman, Hederstierna, Klefbeck, Borell*, J. O. Karlsson, P. E. A. Jonsson, Julin* och *Per Gustafsson**;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *af Ekenstam, Lindley, Leo**, *Jansson* i Edsbäcken, *Söderberg, Persson* i Trängen* och *Christenson* i Södertälje.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.